

VERBOD CONSUMENTENVUURWERK

Op 1 januari 2025 meldden de politiebonden NPB en ACP dat tijdens de jaarwisseling opnieuw meer politiemensen geconfronteerd waren met vuurwerkgeweld. 'In elke politie-eenheid zijn wel enkele tot tientallen slachtoffers te betreuren', meldde NPB-voorzitter Nine Kooiman aan De Telegraaf. 'In Culemborg moest de politie traangas inzetten, in Amsterdam waren agenten gedwongen het noodsignaal te geven en draafden collega's op in kogelwerende vesten. Ik vind het echt waanzin dat we onze medewerkers deze situatie in sturen. We kunnen er iets aan doen. Ik ben voorstander van een landelijk vuurwerkverbod. Het liefst Europees.'

Op 2 januari 2025 was NPB-voorzitter Nine Kooiman twee uur studiogast van het KRO/NCRV-programma *Spraakmakers* op NPO Radio 1. Ze besprak de risicovolle werkomstandigheden van de politiemensen tijdens de jaarwisseling 2024/2025 en het opvallende uitblijven van een politieke reactie daarop. 'Het kabinet-Schoof verwijst voor het jaarwisselingsbeleid naar de Tweede Kamer, maar dat vind ik te gemakkelijk.'

Vuurwerkcijfers jaarwisseling 2024/2025

Op 6 januari 2025 publiceerden de minister van Justitie en Veiligheid (David van Weel, VVD) en de staatssecretaris van Openbaar vervoer en milieu (Chris Jansen, PVV) het Landelijk beeld jaarwisseling 2024-2025. Die jaarwisseling was op veel plekken in Nederland feestelijk en relatief rustig verlopen. Wel waren er door vuurwerkongelukken twee doden te betreuren en hadden zich op de spoedeisende hulpafdelingen van ziekenhuizen en huisartsenposten 1.162 vuurwerkslachtoffers gemeld – vier procent minder dan tijdens de voorgaande jaarwisseling.

Voor de politie en hulpverleners was de jaarwisseling opnieuw een (arbeids-) intensieve nacht geweest met soms heftige incidenten. Het aantal geregistreerde incidenten was 8.292: een toename van 12 procent ten opzichte van de vorige jaarwisseling. Daarbij waren 295 politieambtenaren het slachtoffer geworden van fysiek en verbaal geweld – 32 meer dan vorig jaar. Bij personen met een andere publieke taak werden 49 slachtoffers geteld – 17 meer dan bij de vorige jaarwisseling. Bij deze incidenten gaat het voornamelijk om het bekogelen van hulpverleners en voertuigen met verboden vuurwerk, ander fysiek geweld en beledigingen. Voor de brandweer was het een beheersbare nacht qua incidenten, maar ook zij werden op een aantal plekken geconfronteerd met agressie en geweld.

NPB-enquête Politie en vuurwerk

Op 28 januari 2025 bespraken de volksvertegenwoordigers in de Tweede Kamer de jaarwisseling 2024/2025 met de minister van Justitie en Veiligheid. In de aanloop naar dit debat publiceerde de NPB op maandag 27 januari de uitkomsten van een eigen onderzoek naar de ervaringen van politiemensen. Titel: 'Werken of overleven tijdens de jaarwisseling?' Belangrijkste uitkomst: bijna vier op de tien politiemedewerkers (37 procent) zag vanwege de toegenomen gezondheidsrisico's werken tijdens oud en nieuw niet meer zitten. Bijna een op de vijf agenten (18 procent) liet zijn houding afhangen van de besluiten die de politiek in 2025 zou nemen om hun bescherming te verbeteren, bijvoorbeeld een algemeen vuurwerkverbod.

NPB ondertekent Vuurwerkmanifest

Ook ondertekende bondsvoorzitter Nine Kooiman in de aanloop naar het Kamerdebat op 28 januari 2025 de oproep voor een algeheel vuurwerkverbod van het Vuurwerkmanifest en zeventien burgemeesters. In dat Vuurwerkmanifest (gestart in 2014) wordt de politiek

opgeroepen een landelijk vuurwerkverbod in te voeren. Eind januari 2025 was de petitie ondertekend door ruim 1.300 organisaties en 750.000 particulieren.

Oproep aan Tweede Kamer

Op woensdag 19 februari 2025 besprak de Tweede Kamer een wetsvoorstel van Groen Links/Partij van de Arbeid en de Partij van de Dieren voor een volledig verbod op consumentenvuurwerk in Nederland. In de voorafgaande dagen hadden alle politieke fracties in de Kamer een gezamenlijke position paper ontvangen van de Nationale Politie, de politiebonden NPB, ACP en Equipe en de Centrale Ondernemingsraad van het korps.

Die meldden daarin dat in hun ogen de afgelopen jaarwisseling een kantelpunt was bereikt op vuurwerkgebied. Het risico op blijvende invaliditeit of zelfs het overlijden van politiemensen tijdens hun werk rondom oud en nieuw was ontoelaatbaar gestegen. Zij roepen de volksvertegenwoordigers op deze ontwikkeling onder ogen te zien, in samenhang met de andere nadelige gevolgen van het huidige vuurwerkbeleid voor mens, dier en natuur. Dan bleef er in het algemeen belang maar één optie over: de invoering van een algemeen verbod op de verkoop, het bezit en het afsteken van vuurwerk. 'Zo'n verbod zal niet voldoende zijn om politiemensen en andere hulpverleners tijdens oud en nieuw volledig te beschermen tegen vuurwerkagressie. Maar het is wel een noodzakelijke stap om een begin te maken aan het verkleinen van de explosief toegenomen gezondheidsrisico's die zij tijdens hun werk lopen.'

Ruime meerderheid voor

Op 19 februari werd besloten de behandeling van het wetsvoorstel niet af te ronden, maar na het voorjaarsreces van de Kamer tijdens een extra debat voort te zetten. Dat gebeurde uiteindelijk op donderdag 3 april. In de aanloop naar dat afrondende debat werd op dinsdag 24 maart bekend dat de VVD-fractie besloten had onder voorwaarden te zullen instemmen met een vuurwerkverbod. Op dinsdag 1 april werd bekend dat ook de NSC-fractie zich alsnog achter het wetsontwerp zou scharen.

Gemengde gevoelens

Op dinsdag 8 april vond de officiële stemming plaats en werd het vuurwerkverbod door de Tweede Kamer aangenomen met een ruime meerderheid van 94 van de 150 stemmen. Bij de NPB en de andere politiebonden werd de blijdschap daarover aanzienlijk getemperd doordat diezelfde middag een meerderheid van 77 Kamerleden instemden met een motie om het verbod hoe dan ook pas na de volgende jaarwisseling te laten ingaan.

Staatssecretaris Chris Jansen van Openbaar Vervoer en Milieu had op 3 april al onderstreept dat het kabinet na het aannemen van het voorstel nog flink wat tijd nodig zou hebben om de wetswijziging te realiseren. Dat kwam onder andere doordat nog uitgewerkt moet worden hoe kan worden voldaan aan alle eisen die partijen op tafel hebben gelegd voor het instemmen met een vuurwerkverbod. Zo willen de ChristenUnie en VVD dat dorps- en buurtverenigingen onder voorwaarden wél vuurwerk mogen afsteken. De VVD wil dat er eerst een plan komt voor het handhaven van het vuurwerkverbod. Ook moet de vuurwerkbranche financieel worden gecompenseerd. Het was nog maar de vraag, aldus Jansen, hoe snel op die punten bevredigende resultaten konden worden geboekt.

Pas over anderhalf jaar?

De PVV-bewindsman hield vol dat voor het zorgvuldig doorlopen van het formele wetgevingsproces sowieso anderhalf jaar nodig is. Meerdere partijen trokken dat in twijfel en maanden hem zich in te spannen om te zorgen dat het verbod de komende jaarwisseling al van

kracht kan zijn. Ook de politiebonden lieten weten daar erg op gebrand te zijn. NPB-voorzitter Nine Kooiman: 'Het wordt voor ons gigantisch balen als dat niet gaat lukken.'

De Nationale Politie steunde de oproep van de bonden. 'Nu er een politieke meerderheid is willen wij ook zo snel mogelijk een verbod. Als dat met een jaar wordt uitgesteld moeten we ons voorbereiden op een heftige jaarwisseling en goed nadenken hoe we onze mensen dan zo veilig mogelijk kunnen laten werken. Het kan zijn dat we dan eerder een stapje terug moeten doen', aldus een woordvoerder.

Tweede Kamer stemt voor

Op dinsdag 8 april 2025 werd in de Tweede Kamer over de voorgestelde wetswijziging gestemd. Van de 150 volksvertegenwoordigers stemden er 94 voor (GroenLinks-PvdA, Partij voor de Dieren, CDA, VVD, NSC, ChristenUnie, D66, Volt en SGP). Daar stond tegenover dat een meerderheid van 77 Kamerleden (SP, PVV, VVD en FvD) hun steun gaven aan een motie van JA21 en BBB om de invoering sowieso pas te laten ingaan voor de jaarwisseling 1926/1927.

De NPB reageerde met gemengde gevoelens gereageerd op deze uitkomst. NPB-voorzitter Nine Kooiman: 'Hulpverleners zitten niet te wachten op nog een jaarwisseling zonder vuurwerkverbod. Hoe langer je dit besluit uitstelt, hoe moeilijker het wordt voor ons. Het vuurwerkgeweld tegen agenten is de afgelopen jaren fors toegenomen. Het is niet voor niets dat er nu een verbod komt. Ik snap dat politici eerst de randvoorwaarden goed geregeld willen hebben, maar je moet ergens beginnen.'

Eerste Kamer stemt voor

Op dinsdag 1 juli 2025 stemde ook de Eerste Kamer in met het vuurwerkverbod voor consumenten. Van de 75 senatoren stemden er 51 voor en 24 tegen. De NPB reageerde verheugd. 'We hebben gewonnen!' aldus bondsvoorzitter Nine Kooiman. 'We hebben er als bonden jarenlang op moeten aandringen, samen met het korps. Maar tenslotte heeft de politiek dan toch gekozen voor een optimale bescherming van hulpverleners en burgers.'

Een domper is wel dat het verbod niet eerder van kracht wordt dan bij de jaarwisseling 2026/2027. Demissionair staatssecretaris Thierry Aartsen van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) meldde op 1 juli dat voor het realiseren van de wetswijziging nog flink wat tijd nodig was – minstens anderhalf jaar, wellicht zelfs langer.

Het initiatiefvoorstel van de Tweede Kamerleden Klaver (GroenLinks-PvdA) en Ouwehand (PvdD) voegt een algemeen vuurwerkverbod voor consumenten toe aan de Wet Milieubeheer en de Wet op de economische delicten. De initiatiefnemers vinden de wijze waarop de jaarwisseling in Nederland wordt gevierd een te zware belasting voor de openbare orde en de rechtsorde, de veiligheid, de volksgezondheid en het milieu. Voor consumenten wordt het verboden om vuurwerk voorhanden te hebben of af te steken., met uitzondering van vuurwerkproducten in de categorie F1.

Ontheffing

Door de Tweede Kamer is met een amendement onder voorwaarden mogelijk gemaakt voor georganiseerde groepen burgers om zich tot de gemeente te wenden om tijdens de jaarwisseling op een verantwoorde en veilige manier vuurwerk af te steken op een daartoe aangewezen plek. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de dorps- of buurtvereniging. Burgemeesters krijgen hiervoor de bevoegdheid een ontheffing te verlenen.

Handhavingsplan

Een ander amendement van de Tweede Kamer regelt de inwerkingtreding onder voorbehoud van drie punten: een effectief handhavingsplan van politie en gemeenten, een uitgewerkte Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) als gevolg van het hiervoor genoemde amendement en een compensatieregeling voor de vuurwerkbranche, inclusief een dekking voor deze regeling binnen de begroting van Infrastructuur en Waterstaat (I&W).

Op donderdag 13 november 2025 publiceerde de NPB een voorbeschuwing op de politie-inzet tijdens oud en nieuw, getiteld 'Komende jaarwisseling wordt zware beproeving voor politiemensen'. NPB-voorzitter Nine Kooiman: 'Terwijl Nederland feest viert, staan duizenden politiemensen, brandweerlieden en ambulancemedewerkers paraat om de veiligheid van alle burgers te waarborgen. Zij verdienen bescherming en respect — geen vuurwerk dat op hen wordt gericht.' (...) 'De politie kan dit niet alleen. De samenleving moet haar verantwoordelijkheid nemen. Hou deze mensen heel en laat ze veilig 2026 in gaan.'

Op donderdag 18 december publiceerde de NPB een artikel over de gemeenschappelijke visie op de bestrijding van geweld door vuurwerk en explosieven van Jochen Kopelke, de voorzitter van de Duitse politiebond GdP en Nine Kooiman, de voorzitter van de Nederlandse Politiebond. Titel: 'Verbod op vuurwerk: internationale samenwerking is de sleutel'.

Kopelke en Kooiman geven beiden aan dat vuurwerk geen onschuldige traditie meer is wanneer agenten en hulpverleners doelwit worden en gezinnen levenslang worden getroffen. Nederland en Duitsland moeten nu samen doorpakken: een streng verbod gecombineerd met grensoverschrijdende opsporing is DE manier om slachtoffers te voorkomen en onze samenleving het hele jaar door veiliger te houden.

Op woensdag 31 december 2025 deed NPB-voorzitter Nine Kooiman op de opiniepagina van De Telegraaf een oproep aan de burgers van Nederland: 'Laten we samen het groeiende vuurwerk- en explosievgeweld stoppen. Laat onze mensen veilig thuiskomen.'

Op donderdag 1 januari 2026 was NPB-voorzitter Nine Kooiman – die op oudejaarsavond en in de nieuwjaarsnacht in Amsterdam-West een politiedienst had meegedraaid – te gast in het NP0-radioprogramma Sven Op 1. Daar meldde ze dat in het hele land politiemensen op een waanzinnige manier waren belaagd met vuurwerk en explosieven.

Ze deed een dringend beroep op de politiek om het jaarbudget van de Nationale Politie met 850 miljoen te verhogen en daardoor ook voldoende financiële ruimte scheppen voor de handhaving van het vuurwerkverbod dat dit jaar wordt ingevoerd. Blijft dat extra geld achterwege, dan zal het korps 3.000 formatieplaatsen moeten wegbezuinigen en dreigt de huidige onderbezetting structureel te worden.

Op nieuwjaarsdag legde Kooiman haar ervaringen vast in een blog op haar LinkedIn-account, waarbij ze in de eerste alinea alvast waarschuwde: 'Ik heb geen woorden voor deze waanzin.' Kooiman: 'Ik denk eigenlijk dat iedere politiemedewerker die buiten op straat was gisteren wel een vorm van geweld heeft meegemaakt. Belaagd en beschoten. Ik ben zelf ook drie keer bekogeld. Sta je eerst nog verbinding te maken met een groep, het volgende moment heb je bijna een strijker in je sok. (...) Verhalen van medewerkers die een hechting laten zetten, uit het ziekenhuis komen met brandwonden en het volgende moment weer in linie staan. De drive was ongekend hoog, het heldhaftig optreden ook. Dat er zo snel weer orde was in de chaos, er geen doden zijn gevallen – het is enkel en alleen te danken aan de kunde van deze mensen.'

Position paper

Op woensdag 21 januari 2026 vond in de Tweede Kamer een debat plaats over geweld tegen de politie en hulpverleners en de hufterigheid in de samenleving. De dag daarvoor boden de politiebonden NPB, ACP en Equipe de politieke partijen een position paper aan, getiteld Politie en bommengooiers: voorkomen is beter dan genezen. Het document bevatte voorstellen voor het opschalen van de bestrijding van misdaden met zwaar vuurwerk en andere explosieven. Kort samengevat: de pakkans van vuurwerkdelinquenten moet omhoog, net als de bescherming van politiemensen tegen letsels door (vuurwerk)explosieven.

De bonden gingen er vooralsnog van uit dat het verbod op consumentenverbod in 2026 op tijd zou worden ingevoerd om tijdens de jaarwisseling 2026-2027 van kracht te zijn. Uiteraard zou daardoor het aantal gewelddadige confrontaties met de politie niet in één keer opvallend dalen. De invoering van een algemeen vuurwerkverbod is wat de bonden betreft een noodzakelijke maatregel om te komen tot een meer effectieve bestrijding van misdaden met vuurwerk en explosieven. Maar het is geen voldoende maatregel om dat doel te bereiken.

Dat vereist (daarnaast) een veelzijdige kwaliteitsslag op handhavingsgebied. Die zal er niet komen zolang het korps moet worstelen met een financieringstekort van 850 miljoen. De politie zal dan gedwongen zijn het noodzakelijke geld voor allerlei wettelijk verplichte kosten vrij te maken door formatieplaatsen open te laten staan. Daardoor dreigen 3.000 fte's on vervuld te blijven. Wat de politiebonden betreft was dus ook het zo snel mogelijk verhogen van het jaarlijkse politiebudget PRIO 1. Zonder voldoende uitvoerende mensen heeft het afspreken van extra maatregelen en middelen namelijk geen zin.

Kabinet-Jetten verhoogt politiebudget

Op vrijdag 30 januari 2026 presenteerden de onderhandelaars van D66, CDA en VVD hun coalitieakkoord voor het minderheidskabinet-Jetten. De politiebonden NPB, ACP-CNV en Equipe reageerden verheugd op de voorgenomen verhoging van het politiebudget die daarin werd aangekondigd: pakweg 255 miljoen euro extra vanaf 2027, oplopend tot 521 miljoen euro in 2030.

Verbod consumentenvuurwerk van kracht

Op 1 juli 2026 werden het inwerkingtredingsbesluit van de Wet veilige jaarwisseling en het bijbehorende besluit rond de ontheffingsmogelijkheid voor burgemeesters in het Staatsblad gepubliceerd. Daardoor was het nieuwe verbod op consumentenvuurwerk van kracht vanaf 1 augustus 2026.

Het was gelukt om op tijd te voldoen aan de drie voorwaarden die de Tweede Kamer had gesteld voordat de wet in kon gaan. Een handhavingsplan; de mogelijkheid voor lokale ontheffingen en een nette en eerlijke nadeelcompensatie voor vuurwerkondernemers.